

Előfizetési díj: Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egész évre 5 ft., félévre 2 ft. 50 kr. negyed évre 1 ft. 25 kr. Egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvtár. (Széchenyi-utca.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára: Egy öt hasábos petit sor egyszeri megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr., 10-szerért 4 kr. Ázelen. — Minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő. A nyilatkozó 1 petit sorra 10 kr. A hirdetési díj előre ázelen.

SZERKESZTŐI IRODA:
Ferenzielek utcája 44. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
Böhm C. F. úrnál irodájában.
Ferenzielek templomának átellenében.

Dologra!

(B-i S-n.) Lezajlott a mulatságok saionja s talán még soha sem volt oly bő alkalmunk meggyőződni azon közmondás igazságáról, hogy: „Sirva vigad a magyar“, mint az ez évi farsang alkalmával. — Vigadtunk, mulattunk, iparkodtunk feledni a bűt, s nem egyszer mondtuk el mámorunkban: „Bárcsak ez az éjszaka soha meg ne virradna.“ De hiába, csak kivirradt az; s a kelő nap sugarai megvilágították sőtét látkörünket, mintegy rámutatva gyászra helyzetünkre és azon álláspontra, melyet mint tehetetlen gyermek foglalunk el a politikai téren.

Teljes megvilágításban látjuk az ország választó közönségének egyik — túlyomó — részét merev közönyben, ugyszólván: hazafiatlan télenységben állani szemben a közeledei választásokkal. Kevesen érdeklődnek iránta: „Jőjjön ami akar, legyen bárki is a képviselő, nem törődünk vele, ugys mindegy már.“ Ilyen és ehhez hasonló szavakban nyilatkozik a közvélemény nagyobbára mindenfelé, kivéve azon községeket, hol a kormányhatalom a mamelukok karjaiba kergeti az embereket.

Miért van ez így? miért vett erőt rajtunk a csüggedés éppen azon válságos pillanatban, a melyben legnagyobb szükségünk van lelki erőnkre? Miért nem gondolnak a választók szomorú hovájutásunkra?

Azt mondják, hogy ugys mindegy már! De hiszen nem szükséges az emberek dolgaikat megsíratni, hanem azokat megérteni és küzdeni mind az ellen, a mi esetleg kárunkra lehet, vagy romlásunkra van irányozva. És hogy ilyen körtünetek nagyon gyakoriak, azt a tapasztalás eléggé bizonyítja. Küzdenünk kell ezen bajok ellen; mert ne higyük, hogy korhad gyökérből egészséges fa nőhet, valamint balga kecségetetés volna részünkről az is, ha azt akarnók magunkkal elhitetni, hogy a jelenlegi kormány ellenőrizetlen működése valamikor hasznára válik a nemzetnek, vagy azt, hogy a mameluk-sereget a habarékok

fogják kiüzni a parlamentből. Sokkal inkább szükséges volna most a józan gondolkodású s hazánkban csak egyedül létjogosultsággal bíró függetlenségi árnyalathoz tartozó férfiak tevékeny sikra lépése, mint valaha.

Vannak választóink közt, kik hártározott következetességgel kimondják, hogy nekik a jelenlegi rendszer és kormány tetszenek, hogy egyedül ezen kormány építménye lehet méltó fedele a nemzetnek stb. . . . Bármennyire is hajlandók vagyunk igazat adni azoknak, a kiknek valóban igazuk van, de e tekintetben — már bocsánatot kértünk — határozottan tiltakozunk. Egy nemzet kijelentheti, mely építmény tetszik neki, azonban csak egy bizonyos tapasztalat fogja megtanítani, hogy mely építmény van tulajdonképen szükséges; meg kell előbb vizsgálni: kényelmes és tartós-e, ellenszegül-e a viharak és megfelel-e a benne lakó foglalkozása is szokásainak? És ha megvizsgáljuk nemzeti létünk ezen váltóg magasztalt épületét, vajjon nem egy feneketlen örvény lejtőjén látjuk-e ezt lassan-lassan lesiklani? Hány ezer magyar család sir a felett, hogy e dicső épületben nincs hajléka?! Hány ezer szülő és gyermek didergi át a hideg téli éjszakákat a csupasz padozaton, mert a kéréllhetetlen adóvégrehajtó ellexequálta mindenét?! Nem czélom ezuttal esetelni népünk szánandó nyomorát, ismeri azt választóink idézett része is, bárha kemény szíve nem esik is meg rajta.

Azonban bármikép gondolkozunk is választóink különböző árnyaltai, megczáfolhatatlan tény az, hogy most már nem szabad vesztg álláspontra elfoglalnunk a reánk lidéreznyomásként sulyosodó viszonyokkal szemben, mert hát mi várhat reánk, ha újra megnyilik a törvényhozási illétszak? folytatása az eddigi politikának egyes botrányokkal felélénkítve; tovább tüzése annak a mameluk-eljárásnak, mely az országot eddig is mélyen süllyeszté úgy anyagilag, mint erkölcsi tekintetben s mely ezentul azt a kevés önérzetes és jellemes politikust

is elfogja kedvetleníteni, le fogja hurrogatni, a ki nem osztzók a *különféle ízletekből* szerzett haszon falatjain. A szolgálai többség ezentul is minden esz-közt meg fog ragadni, hogy az *édes én* előtérben maradjon és a hatalomhoz erőszakosan ragaszkodó vezér parancsai kiosztásában ezután sem fogja nézni, hol tiporja lábbal legvitalisabb életérdekeinket.

Kitartozni épületünket, fokokint és nem egy csapásra, de — annál biztosabban — e fontos és nagy horderejű eszköz van létvé minden egyes választó kezébe, midőn a szavazási urna elé lép. Azért mondjuk „fokokint és nem egy csapásra,“ mert valamely új, egyszersmind czélirányos és tartós alkotmány hirtelen megtestesítése olyan vállalat, mely különösen nálunk a nemzet erejét tulszárnyalja. Azon politikai és társadalmi forma, melyet az államnak egy nemzet marandóan adni akar, csak jelleme- és multjából folyhat ki. Tartalomszegény vizsgálatok és tarthatatlan konsztrukciók nem biztosítják a sikert.

Dologra tehát!

Nyujtsunk kezét egymásnak, vessük össze vállainkat és egyesült erővel működjünk a haza és nemzet üdvéért. Válasszunk oly képviselőket, kikben megvan a kellő politikai tapintat, kiket üzetlen hazafiságukról ismerünk s a kikben van — a mi a földolog — tett- és akaratérő.

A fennálló ipartörvény iparölő rendelkezései ellen tíz éve folyik az agitáció, az érdekeltestültek tüzetesen kijelentik az irányt, melynek betartásával az új ipartörvény megállapítandó és az egyes és részletes rendelkezések fogalmazandók lettek volna. — A kormány új törvényjavaslata mellőzte a közvéleményt s most szemben az ország iparosainak általános felzúdulásával, szemben a közel választásokkal tanácsosabbnak tartotta a tjavaslat bizottsági tárgyalásánál egy keveset a közvéleményre is hallgatni s csak annyit engedni, hogy a jövőre a kormánytól fogva függni, mely ipar tizlete legyen engedély és minősítvény kimutatásáról feltételezve. Azonban ezen semmi is bizonytalan, mert a kormánytól függ, hogy ezen mézes madzag dacára is ne váljék törvényvé a javaslat az országgyűlés be-

zártaival, a választások után pedig ismét szabad a keze.

A választási mozgalmak valóban exotikus módon kezdődtek meg s így még számos kínai állapotokra fognak bukkanni. — Szombathelyre nézve Horváth Boldizsár kijelenté határozottan, hogy nem fogadja el kijelentését, — az ugynevezett „szabad-elvű“ párt felléptette dr. Kurcz Adolf premontréi rendű tanárt, ez elfogadta a jelentséget és elmondott a „szabadelvű“ felléptetőkné egy erősen konzervatív-kerlikális programbeszédet, a miért a „szabadelvűk“ készséggel megjelenezték, ennek azonban nem nagy lesz a foganatja, mert ott a függetlenségi párt fog győzni, amit előre látva a „haza bölcsének“ fia, bölse Horváth B. előre is megköszönte a kijelentést. — Kaposvárt is a farsang végén egy vegyes úri társaság tanácskozott és elhatározta, hogy Széchenyi Pál gr. a miniszter lesz képviselőjelöltjük, a habarék ellenzékiek szegre akasztották elveiket, (?) mert hát azt kell most választani, kitől legtöbb hasznót várunk! a függetlenségi pártiak nem tettek ígérteket, hisszük, hogy alig fog találkozni köztük, ki ama erkölcselven elvnek hódolna s ha találkozik, azért nem kár, ha pártunkból kiválik, mert oda is nem elvből, hanem magánérdekből csatlakozott volt.

A főrendiház ellenzékének s a képviselőház habarékos ellenzékének szövetsége ügyében hírlik, hogy néhány pontja az egyesüléské már meg van állapítva, jelenen a közigazgatás összpontosítása s hivatalnokainak kinevezése. — A házassági jogra nézve elfogadtatták, hogy az államtörvényvel szabályoztassék minden felekezetre nézve egyformán, a házasság megkötése a papság kezében maradjon. (Hát felbontása?) Ezen programpontra nem nyerte volna meg a főpapság tetszését Samassa egri érsek kivételével, ezért Apponyi György és Széchen Antal grókok kilepték a koalícióból. — A kecskeméti 48-as kör belátta, hogy az antiszemiták nélkül, kik megannyian függetlenségi pártiak, mit sem tehettek a kormánypart ellen, megokosodtak — és engedtek. — A katolikus főpapok, az egy derék Samassa érsek kivételével, még mindig nem fogták fel kötelességüket és hivatásukat, csak majd később ne legyen azután rájuk nézve, ha egyszer józan belátásra jönnek, mert az események hullámai majd elborítják őket is, bármily magas álláspontra lépőknek képzelik is magukat. A középellenzék azon tagjai, kik a régi szabadelvű iskolához tartozóknak vélik magukat, a pártnak a főrendiek ellenzékével történt egyesülése folytán helyzetük a pártban tarthatlanak érzik, a kilépést megkezdte Chorin Ferencz (zsidó), ki mióta Aradból a füg-

TÁRCZA.

Minden úgy van jól, ahogy van.

Vége-hossza nincs a szónak:
Panaszkodnak, zúgolódnak.
Kibábnak ezer nyelven
Isten ellen, világ ellen.
Késerség száll a borba,
Levegőbe, csillagokba . . .
Balga ember, ülj nyugodtan!
Minden úgy van jól, a hogy van.

Ugy-e fáj, hogy a becsület
Díja: koldusbot, fesszulek.
Kese-it, hogy a szerencse
Rá se néz az érdemesre,
Sugarat a gazokra
Tékozva pazarolja . . .
Balga ember ülj nyugodtan!
Minden úgy van jól, a hogy van.

Nem tetszik, hogy milliókat
Kedve szerint egy igazgat.
A köny és vér patakokban.
Átkozd a zsarnokságot,
Síratoz a szabadságot . . .
Balga ember, ülj nyugodtan!
Minden úgy van jól, a hogy van.

Azt sem értd, hogy az Isten
Sok emberhez mért kegyetlen:
Mű öröme telik abban,
Hogy e földön anyai vak van,
Anyi sünta, siket, néma,
Hülye, örlüt, csonka, béna . . .
Balga ember, ülj nyugodtan!
Minden úgy van jól, a hogy van.

A halál se tetszik, látom;
Pedig meghalsz, jó barátom!

A magyar költészetéről.
(Folytatás.)

A rimelésben a fő kellék az, hogy a rimek egymásnak hangzatosan feleljenek meg, és pedig aképp, hogy azok lehetőleg mindig más beszédrekből álljanak, azaz: a főnév melléknévvél, igévé, igehatározóval, vagy más beszédrezzsel alkosson rimet és viszont. A kivétel ritka legyen.

Például:

„Azok helyett,
Kikért magad feláldozád,
Engem vezet
Körödbe érdem-koronád,
Mutatva a romok felett
Örök-ifjú szép lelkedet.“

Ez oly világos példa, hogy mindenki, kinek csak fogalma van a versírásról, megértheti s tájékozhatja magát a rim művtartáról és helyességéről.

A rimekről még meg kell jegyezni, hogy ez a rim sokféle lehet nem csak alakára, hanem elhelyezésére nézve is. Így az első verssor a harmadik, a második a negyedik sorral rimel; nemkülönben az első a másodikkal, a harmadik a hatodikkal (ha a versszak hat soros), a negyedik az ötödikkal hozatik összhangzásba és így változik és változhatik számos alakzatban; azonban helyesen cselekszik a verselő, ha az első versszak szerint idomítja a többit is az egész költeményben.

Legszokottabbak a négy, hat és nyolcsoros versek; mert ezek zenére is könnyeb-

ben áttehető, vagyis megzenésíthetők hangzatoságuknál fogva.

A versírásnál harmadik, és pedig szintén lényeges kellék a cesura, vagyis metszet. Ez a jó és szép hangzást igen elősegíti, azaz: ütemszertvé, zengzetessé teszi.

Például:

„Lágyan [susogva kér di] töl:
Mít ajka mond, ha érzi-e,
Szerelmi kéjtől elhűvölve,
Hő lángolással azt szíve!“ . . .

III.

Rendesen azok kik lantos, vagy elbeszélő költeményeket írnak, megkísérik a színmű irodalom téren is szerencsésüket; itt is áldoznak a muzsáknak. Hadd szóljak tehát röviden erről is.

Mindenelött tudnunk kell, hogy a színmű a költészetnek legmagasabb foka; még az eposon is felüláll, különösen a dráma és tragédia.

A színmű-írásnál az egység a fő, mit aztán a cselekménynek követnie kell. Ezen tulajdonok hiányában a színmű mindig gyarló.

Főszemélynek kell a színműben lenni; ezen egyén körül forog az egész színműszemélyzet, melynek közreműködnie kell arra, hogy az mint főtényező tűnjék fel; szóval, ezen egység az egésznek központja, élető szelleme, kell, hogy legyen.

A cselekmény alatt értjük, hogy a színmű szemünet előtt folyjon le; azaz: ne csak szóval mondják el a működő egyének, hogy ez vagy az történt, hanem a tényeket kell feltüntetni, hogy azokat saját szemével lássa a nézőközönség és ne csak képzelje magának.

A mely színmű cselekmény-gazdag és a jelenetelés egymásból folyó, az felel csak meg a szabályoknak szint-ugy, mint az igényeknek a publikum részéről.

Ezen folytonossági kellék kizár minden mellékést, mi az egységre nem foly be lényegesen; azért oly jelenetek, melyek nem működnek közre, hogy a kitűzött cél elértessék, vékép mellőzendők; mi annyit tesz, hogy a mi felesleges, az nem a színmű keretébe való.

Továbbá mulaszthatatlanul szükséges, miután a színház és így a színmű az élet iskolája, hogy határozott cél el tiztessék ki, s így az erkölcsi jó — az erény megjutalmaztassék, a bűn pedig bünbődjék. Más szóval: a költői igazság kiszolgáltatassék.

Ez meglevén, a bonyodalom, vagy is az érdekesítő szövevény- és meglepetésekről kell a színmű-írónak gondoskodnia, ha akarja, hogy műve hatásos legyen; mit akkor ér el, ha ugy szövi a színmű meséjét, hogy az egyes jelenetek tetszetősek, de azért természeteseek legyenek és soha tulzó, azaz oly kitorók és szenvedélyesek, minőket az életben fel nem találhatunk.

Ezen, az életből merített természetességnek folyamánya, illetőleg követelménye az, hogy a nyelvészet is megfelelően, vagy is azok állásához és műveltségi fokához mért legyen, kik a színműben szerepelnek.

Erre igen-igen figyelni kell, nehogy az egész cselekvési folyam megzavarassék. Azonban midőn ezt szabályul tiztítük ki, hozzátesszük, hogy soha pórias és laza szólalmódot ne használjunk, mert ez sérti a jóízlet és nyelvérzékét. Még a népszínműben is a nép ajkára oly szavakat adjunk, melyek nem mutatnak ugyan műveltségre, de butaságot, tudatlanságot ne tanítsanak. S ha csakugyan e két utóbbi mértille is fel, használjunk oly burkolatot, mely nem kelt

götlenségi párt által kibuktatva lett, zalamegyei bakasi kerületben lett megválasztva.

Kemény rendeletet adott ki a belügyminiszter a törvényhatóságokhoz a vallásfelekezetek és nemzetiségek elleni netalaní igazgatások megfékezésére és megfenyítésére nézve. — A rendelet — az magától értetik — a zsidóvallás és faj védelmét czélozza, mert ezekre lehet sokat elmondani, a mi az utolsó bettigg igaz, azonban a kormány pártfogoló zsidóságnak nem tetszik. — Bezzeg, midőn megessét, hogy a helybeli zsidólap egy stuttgarti rendes mellékletében két izben is utalatos káromló szavakkal illette a katolikusoknál kiváló tiszteletben álló Megváltónk édes anyját, még sajtóper sem indított ellenne, majdnem mindennapi dolognak olvassuk, hogy a zsidó gazdák keresztény cselédeiket szidván, azok Istent, Jézusát, Máriáját beverik, a cselédeket vasárnap- és ünnepnapokon szolgai és mezei munkára soroztják, de azért semmi bántódásuk. Hja a keresztények Istene nem szorul földi védelemre, se a kormányra, sem a dűsjövedelmű főpapokra, a szegény keresztény cseléd az csak szenvedjen maritárságot!

Tisza miniszterelnök és az ipartörvény. A „Neue Fr. Presse“ az ipartörvényben az e lap által elfoglalt álláspontra tekintve képviselőház közgazdasági bizottságának vitáit, azt konstatalja, hogy Tisza miniszterelnök csak a választások iránti tekintetből változtatta meg az iparkérdésben meggyőződését. A bécsi lap ehhez azt jegyzi meg, hogy „egyedül elvűtség és jellemzilárság által szereshetni meg állandólag a nép kegyét“, — oly tulajdonságokkal, melyekben a magyar miniszterelnök nem nagyon bővelkedik.

Országgyűlés.

A képviselőház febr. 28-iki ülésén az elnök bejelenté Hegedűs László halála híret s a ház részvéte- és fájdalmanak jegyzőkönyvileg adott kifejezést. — A művészi és írói körjől szóló törvényjavaslatot azután részleteiben végig tárgyalták s visszamaradtak csak azon szakaszok, melyek ujabb szövegezésre az igazságügyi bizottsághoz visszautasítottak.

Hegedűs Lászlón kívül, ki váratlanul és előzetes betegség nélkül 74 éves korában hunyt el s ki mindig a függetlenségi pártnak jellemes tagja volt, elhunyt még Paczolay János utóbb közép ellenzéki, azelőtt deakpárti képviselő hosszabb betegség után deméndi otthonában. Tisza mesterségének ez az őszinte, egyenes lelki ember nem lehetett követője, azért gyűlöltje lett egész szívvel.

Márczius 1-én megszavazta a képviselők a nézőben és nem szegyenit és pirit meg egyes osztályokat.

Mindenkor szemünk előtt tartjuk, hogy a színmű oktatni, tanítani akar és nem a tudatlanságot ápolni s azt továbbra is fűntartani, még inkább meggyökereztetni a népben.

Terjedjen ki figyelmetk végre, hogy rövidke legyen a jellemzésre. Az egyének cselekménye a jellem minőségétől függ. A jellem a szellem, a cselekmény a test, vagyis azon ktlmagartartás, mely előttünk feltűnik.

Ha a jellemfestést elhábztuk, mindent elhábztunk; mert az elnök nem fog a kellő okozat megfelelni, s így a kívánt hatás is elmarad.

Ezen jellemfestés folyamánya az is, hogy a társadalmi osztályokra szintű figyelmet kell fordítanunk; mert ha ezt nem tesszük, csak járatlanságunkat áruljuk el és emberismeretünk gyarlóságát; de hogy még érthetőbben szóljak: a tanulatlan osztály nem lehet tudósabb, bölcsőbb a művelt és kiképzettnél; a pórnép vagyis a bírő a jegyzőnél, tanítónál papnál stb. és pedig sem szóban, sem cselekményben. Egyes kivételek nem képeznek szabályt.

Szóval: ismételjük, miután a színház az élet iskolája, hogy a színmű az életből merített legyen és bizonyos cél elérésére törekedjék — a költői igazság szolgáltatassék ki s ugy jelenetozzuk (scenirozzuk) az egészet kellő felvonásokra osztva, hogy az előadásnak ne vessünk gátakat, ne nehezítsük azt: egy-egy felvonás ugyanazon helyiségben folyjon le s a jelenetek — a magán és párbeszédök rövidke és magvasak legyenek.

A színművek megírásában ezeket tanácsoljuk: A ki helyes színművet akar

köteles minden nem tetszőt visszafojtani és kárpótlást nyújtani; köteles minden cég a beigtatás előtt igazolni, hogy ezikre vagy munkájára, — csakugyan bir a megajánlott kintű tulajdonságokkal. A mit hirdettünk, arra nézve törvényes bizonyítékokat szerzettünk. 2) Csak is eredeti, egyenes, közvetlen forrásból adunk mindent, „kivánásra” a olcsóbb forrásból másodrendű minőségűt. 3) Akárhány cikkre elegendő egy levelezési lap: együtt küldtünk mindent. 4) A csillaggal jelölt cikkek 10% -ot elengedünk, az eredeti cégek eredeti árjegyzékéből. 5) A megrendelő levelezését ingyen teljesítjük. 6) 5 kilógó 10 frton felül a szállítás ingyenes. 7) Minden megrendelt vagy utánvétellel kiváltott, de nem tetsző tárgy visszavetjük. 8) Ismét eladók, kereskedők és nagyban vevők, (hogy mennyi a „nagyban”, arra nézve minden cikkre felvilágosítást adunk), tölnek a cégek eredeti árúlistát (rabatt) kapják. 9) Minden megrendelő, a mint megrendelése Budapestre érkezett, rögtön levelet kap, (portomentes válaszlap), melyben értesítjük, hogy megrendelése beérkezett, melyen a megrendelő a szállítvány feletti megelégedését, vagy azt köteles kijelenteni, hogy panaszra van e kárpótlást követel. 10) Részletfizetések eszközöltetnek ki nagyobb megrendeléseknel. — Hármastól e tiz pontra: 1. A szerkesztőség; 2. az eredeti cég; 3. a szállító. (Lásd a hirdetést: **Egyedüli legutányosabb, legbiztosabb és legjobb megrendelési mód!**)

Színészet.

— Szombaton: „Egy csésze tea”, — „Darádshölgy”, — „Fiszes”, — Vasárnap: „Nagyapó”, — Hétfőn: „Kénytelen házasság”, — „Dandin György”, — Keddén: „Uj cégt”, — Szerdán: „Titilla hadnagy”, — Csütörtökön: „Szerelem bolondjai”, — Pénteken: „Koldus dedk”.

A múlt hét utolsó napján s az utána következő két napon színházunknak jeles vendége volt, Vizvári Gyula a nemzeti színház első rendű tagjának személyében, kit a közönség igen rokonszenvesen fogadott s lelkes tapsokkal tüntetett ki. Művészi vendégjátékával felvillanyozta közönségünket, mely már-már közönyössé kezdett válni a színelőadások iránt, minthogy azok napok óta nagyrészt ismétlésekből, ódon, elcsépelet részben megbukott darabokból állott. Vendégművésztünk minden egyes fellépése alkalmával egy-egy fényesen sikerült alkotását mutatta be, valamennyi közül azonban a legsikerültebb volt Fipsz.

Keddén az „Uj cég” került színre kevésbé sikerrel előadásban.

Szerdán az összelopkodott zenéjű, minden nagyobb színpadról leszorult „Titilla hadnagy”-ot adták gyér közönség előtt. A szereplők, töltik telhetőleg, nagy igyekezetet fejtettek ki, hogy élveztesse tegyék az estét, de biz karba vesse a jó akaratú buzgalom, minthogy ez operette oly silány, hogy képtelenség a bukástól megmenteni. Igen kedves volt Aradi Emilia (Katioza), nemkülönben Pajor Emilia, ki mint Ptitruvally igen díszesen játszott. Nagy igyekezetet fejtettek ki: Er c z y, J u h á n s, A r á n y i, B o r á n d.

Csütörtökön Somogyiné Nagy Julia jutalmán „Szerelem bolondjai” című francia színmű adatott — kis számú közönség előtt. Ismét egy meggyőző példa arra nézve, hogy a társulat azon szerényebb tagjai, kik nem értik a közönség-toborzás jövedelmező mesterségét s nem szoktak „háznál” és „sírva panaszkodni” jutalmajátékuk alkalmából; — hát bizon-bizon tres ház előtt játszanak. Hja! czélzás nélkül legyen mondva — szemérmes ködönkés tresen marad a zsebe... így mondja a magyar példabeszéd. No de, ha az anyagi siker el is marad, kárpótolta ezt ama fényes erkölcsi siker, melyet jutalmazott művésznő arattól átértett, átgondolt s művészi alakított szerepével. — Megjelenésekor három gyönyörű csokorral lepték meg tisztelői, a mi kétségkívül az igazi érdem méltó elismerésének jelétül szolgált.

(33.)

A közönség köréből.

Nyilatkozat.

A legutóbbi városi közgyűlésen a helypénz-szedési visszaélések és az erdészeti személyzetnek nézetem szerint a városi pénztárból és illetékeltelű fizetett napi-díjak miatt történt felszólalásaim folytán oly személyes megtámadásnak lettem kitéve s ezen megtámadatásom a helybeli lapok közül a „Pécs” és a „Fünfkirchner Zeitung”-ban, különösen ez utóbbiban oly czéltatos és szándékos következtetések és feltételek mellett hozott nyilvánosságra, hogy én ezekre a tisztelt városi közönségnek alapos tájékoztatása és saját személyemet sértő igaztalan megtámadás visszautasítása végett, é p a városi tisztújítás előtt s nagy közönség érdekében köteleztem érzem magamat a való tények előadására mellett a nyilvánosság előtt nyilatkozni, és a való tényeket röviden előadni.

A tényállás ugyanis röviden ez: Múlt évi szeptember és október havában több tisztességes adózó polgártár-

sam által ismételve felszólítottam, hogy a helypénz-szedési visszaélések miatt szömláljak fel; emellegva igyekeztem magának személyesen meggyőződést szerezni a panasz mibenléte felől, meg is győződtem többről, mint a mennyire számítottam, nevezetesen: hogy a helypénz nagyrészt szabálytalanul a vámházaknál szedetik, hogy naponta több szedetik, mint a tarifában előírva és engedélyezve van, sőt különösen egy szombatn arról győződtem meg, hogy minden káposztás kocsiól 15 kr. helyett 20 krt szedtek, vásár alkalmával pedig egy nap helyett hat napon szedtek ezentől helypénzt, vagyis az egyszeri szedés helyett hatszor.

Ennek alapján az általam személyesen tapasztalt helypénz-szedési visszaélések miatt a decemberi közgyűlésen a helyettes kapitány urat meginterpelláltam, fájdalom a kívánt eredmény nélkül. Ugyanazért a febr. 18-án tartott közgyűlésben ismét meginterpelláltam a h. kapitány urat ezen ügyben. A h. kapitány ur ugy látszik a korán beadott s a tanácskozási szabályok szerint írásba foglalt interpellációra elkészítvén, mit abból is következtetnem lehet, mert az első ízben tett interpellációmra alig tudott válaszolni valamit s a kir. tanácsos urnak kellett őt kisegíteni, ez alkalommal adott válaszában nem elégedett meg azzal, hogy interpellációmra tárgyilagosan feleljen és a helypénz-szedés felügyelete körüli eljárását védje, hanem előre tett megbeszélés és utasítás szerint, vagy a nélkül, személyemre támadta meg, az mondván, hogy én gyanusítom őt, holott nekiválok oka engem gyanusítani, mert egy hajdu betegsége alkalmával nálam kocsis volt; 2-szer mert ugymond a rendőrség betiltotta a Mecsében a város részére a kötérest s én a bizottság kiktildetése alkalmával azt mondtam, hogy mi t. i. a bizottság megengedjük.

Ugyanazon közgyűlésen jött tárgyalás alá azon indítványom, melyszerint a fa-eladások alkalmával nézetem szerint illetékeltelű kifizetett napidíjak jövőre beállítassanak, indokolván, hogy miután az erdészeti személyzetnek elegendő jövedelme van, azt illetvén büntetés és a károk után befolyt összegnek egy harmad része és a fa-eladások után, mely évenként körülbelül 27000 frtra tehető 5%-nyi jár., a mi évenként tesz 1350 frtot s miután ezen 5 százalék díjt ép a faeladásokért s ottani jelenléteért kapja s ha csak egy nap 300 frt árú fa kelt el, már 15 frtot kap naponként, a faeladásoknál napi díj nem illetheti meg.

Ez a tényállás! Erre a „Pécs” és a „Fünfkirchner Zeitung” a közgyűlés ezen eredményét lehetőleg elferdítve közölvén, személyemről gyanuskodást keltöleg és kicsinyítőleg szólnak és helyeslani látszanak a h. kapitány urnak indokolatlanul bár, valószínűleg czéltatos személyem ellen intézett sértő és igaztalan támadását, sőt a „Fünfk. Zeit.” személyes jellemem nyílt gyanusításával olykép nyilatkozik rólam, hogy ugymond addig, meg érdekelve voltam, hallgattam és türttem, hogy a h. kapitány ur válaszában levettette a fátol én rólam, mint a ki a közőra törekvés alárcza alatt és a választóimmal kokkettirozva saját érdekeket kívánom csak előmozdítani s hogy én az erdömestere azért haragszom, mert a kedvem szerint nem tesz nekem valamit.

Az én feleletem mindenekelőtt hely. kapitány urat illeti, kijelentvén itt nyíltan, hogy mind az, mit a h. kapitány ur általa a közgyűlésen szemembe mondott állításokra, egyszerűen az nem igaz s rágalom, minden alap nélkül gyanusítás. Ezt mindenkor be is tudom bizonyítani.

De feltéve, ha igaz volna is, a mint hogy nem igaz, ezzel a közönséget egy garassal sem rövidítettem volna meg, mert a mi a hajdu illeti, ha betegsége alkalmával valami keveset vagy nalam, vagy másnál dolgozott, s azért egy darab kenyeret vagy kis ételt kapott volna is, azt hiszem az illető csak üdvös dolgot követett volna el; ha pedig e szolgáltra alkalmas volt — és még is betegség trügye alatt másnál, vagy nálam dolgozott, — ezt ugy gondolom ekkor is csak a hely. rendőr kapitány ur hibáján lehetne felróni, s ezért a közgyűlésnek a h. kapitány ur válaszában nem helyeselni, ha feltéve a kiktildött bizottságban, — látva, hogy a közős élnővő, a tanácsban nem megróni kellett volna. A mi a másik állítást vagy is a kötérest illeti, — látva, hogy a kötérest élnővő, a tanácsnak rendőrileg történt betiltása daczára azt ajánlottam volna is, hogy a kötérest engedjék meg; — azt hiszem még ezzel sem követtem volna el bünt; — azonban mint bebizonyítani tudom ép az ellenkező történt, t. i. egy más által tett indítványra én mondtam, hogy ha bár a köfjítés élnővős a város részére, a bizottság ne engedje meg azt, hanem ha szükséges, engedje meg az, a ki betiltotta.

És kérdem: ha a t. kapitány ur felölem tett állítása való volna, egy megtámadott hivatalnoknak saját hibáját vagy eljárásának helytelenségét azzal mentegetni, hogy az, a ki őt feleltre vonja ezért, szintén más tekintetben érdekeltséggel gyanusítható? s lehetséges-e józanul ezt a köztgy érdekében nem csak mentséggel használni, hanem még elfogadni is? Azt hiszem nem. Az ily el-

járás nem a köztgy előmozdítója, hanem megölyöje.

Ennyit az igazságnak és saját becsületemnek érdekében elmondani ezuttal szükségesnek tartottam, még csak azt teszem hozzá, hogy a közgyűlési teremben én a hallgatóságot nem hívtam, de ki sem tilhattam, hivatkozom Isten és emberek előtt, hogy a közgyűléseken történt felszólalásaimban soha egysesek, vagy magán érdeket vezetett, hanem a közönség érdeke, mert csak egyedül ez volt szent előttem.

Ezek után a tisztelt közönség és polgártársaim józan és becsületes ítélete bizonyára le fogja tudni vonni a következtetést és eltalálndja: miért e „hajszá”, ellenem? Csak a fátolt, mit a „Pécs” és „Fünfk. Zeitung” szönek és tartanak, kell fellebenteni és tisztán láthatóknak lesznék a czéla törekvő egyének, kiknél ugyanis a czél nem egyéb, mint az, hogy nem lehet megtlrni a városi közgyűlésben olyan embert, hanem meg kell azt támadni, rágalmazni, zaklatni, kifárasztani, hogy hallgasson, hogy mások is tanuljanak s ki ne tegyek magukat ily kellemetlenségeknek, vagy hogy végkép ki kell pusztítani onnét, aki némelykor megmondja az igazat, mert fő szerintük csak olyannak van ott a helye, a ki hallgat és mindenre igent mond. Ha fátol alatt keresnek, tapogassanak a helypénz körül, van ott valami a süttében. Találnak ott valakit azok közül, kik náluk informálni voltak.

Pécs, 1884. február 29-én.

Papp József,
bizottsági tag.

Szerkesztői posta.

Siklósi névtelen levélre. — Szívesen közöltük volna még pedig díj nélkül, de hát egy ártatlan tánczestélyi tudósítás alá miért nem írja oda becses nevét? Talán csak nem akart felültreteni!

Nyílt-tér.*)

A szülők aggodalma.

Mily gyakran megtörténik, hogy valamely újszülött gyermek, ki egészségesen jött a világra s első életéveiben szépen fejlődött, egyszerre csak el kezd betegkedni, a nélkül, hogy a szülőknek csak sejtelmök is volna a betegkedés valódi okáról.

A jelentékes emésztési rovarok, borküftések, mirigydagasztok, hűdésék stb. rendszeren valamely meghülés vagy más külső behatás következményül tekintettek s a szerint orvosoltattak is; pedig a valódi ok sokkal mélyebben rejlik, nevezetesen a nemzedékrol-nemzedékre átszármazó nedvromlásban, melynek csirája addig csak szenvedett, de most egyszerre a szerencsétlen kis gyermek testében fölédelt s kitört.

Bár intő szözat gyanant vennék a fönnebbieket a szülők s mihelyt észreveszik az említett köros tünetenyeket, ne sajnálják a fáradságot s olvassák át dr. Liebant „A regeneráló gyógymód stb.” című, nemrég 12-ik kiadásban megjelent híros füzetét s abban különös figyelemmel a görvélyről, (Scrophulos) e konok betegségről — mely gyakran az illetékek egész életboldogságát tönkre teszi, ha elég jókor nem segítenek rajta — szölo fejezetet, melyben e baj természetesen való gyökéres gyógyításának módzere részletesen elő van adva.

Hogy mily biztos s kedvező eredménye van az e füzetben — mely 30 krtért Lampel-féle könyveskereskedésben Budapest, Váci-utca 12 sz. megszereshető — kifejtett gyógymódnak, arra nézve, a többi közt, a következő irat is tanúságu szolgál:

Huisling B. ur Iburgból, Osnabrück mellett, ezt írja: „Egy idevaló szegény beteg gyermeknek a regeneráló gyógymód használatát ajánlottam s már is oly szép sikere van a kúrának, hogy a gyermek vidám, eleven s csaknem teljesen egészséges.”

Ez a gyermek több évig görvélyes volt, s a szülők mindent megpróbáltak, de sikertelenül.

Az idei tavaszon a gyermek kezén műtetet is végeztek, mert a rajta levő lyílt seb miatt a gyermek epészen el volt erőtlenedve.

A regenerátor alig két heti használata után, e gyermek atyja már tudatá velem, hogy a betegség lefolyása igen kedvező alakot öltött — tegnap személyesen is meggyőződtem erről: a gyermek egészsége — ugyszólván teljesen helyre van állítva.”

A MOHAI
AGNES
FORRÁS

háznak egyik legszükségesebb

SAVANYUVÍZE

kittű szolgáltatást tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon körökön kivül főgyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.
1883. évben 1 millió palaez szállítottatott el.

Fris töltésben
mindenkor kapható

Edeskaty L.
m. kir. udv.
ásványvíz-szállítóház Budapest.

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglökben.
Raktár Pécs: Eizer János, Spitzer Sándor fia, Nick Károly és Spitzer Ádám urnaknál.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilatkozat.

Sok jóakaróm által városszerzte terjesztett ama hírrel szemben, hogy én a pécsi Balokány-tóba öltem magamat, kijelentem, hogy Isten kegyelméből élek, és sem okom, sem kedvem nincs magamat megölni.

Pécs, 1884. márczius 7-én.

Runge József,
mészáros- és hentesmester.

NAGY FERENCZ

laptulajdonos.

Haksch Emil.

Kis József

felelős szerkesztő.

szerkesztőtárs.

Hirdetések:

Biztos és gyors eredménnyel bírnak a nagy gyógyszerjű utifülpántából Schmidt Viktor és fiaitól Bécsben készített és mindenütt nagyra becsült **utifü melleczukorkák**

hurut, rekedtség, elnyálkásodás, köhögés stb. ellen. 291. (11—10)
Valódi csak gyógyszerárakban és raktárakban kapható.

Édes anyám, ki már éltes asszony, huzamos időn keresztül c s u z b a n szenvedett anélkül, hogy segélyre talált volna. Véletlenségből azonban egy háziszert birtokába jutottam, mely nemcsak nekem szerzett gyógyulást, hanem nyamát is gyorsan megszabadította a fájdalomtól. Hasonló bajban szenvedőknek hálából szívesen adok díjtalanul közelebbi utasítást.
Hilina M.
84. (1—1) Bécs, I. Getzeidmarkt 2.

HIRDETÉS.

A „pécsi egyesült külvárosi takarékpénztár”

1884. évi márczius hó 25-én délelőtti 10 óraker

saját helyiségében (Király-utca 34-ik sz. házban

XI. rendes közgyűlését

tarlja, melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozva az alapszabályok 14. §-ra*) tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

- a) Az Igazgatósági jelentés.
- b) A felügyelő bizottsági jelentése.
- c) Az 1883. évi mérleg megalapítása és nyermény felosztása.
- d) Az 1884. évi költségvetés megállapítása.
- e) Egy felügyelői és két igazgatósági tag megválasztása.
- f) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tag megválasztása.
- g) Netán beadott indítványok tárgyalása.

*) 14. §. A közgyűlésen szavazattal csak azon részvényesek bírnak, kiknek részvényei az intézet részvénykönyveiben 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt neveikre irattak, és kik részvényeiket a közgyűlés napja előtt az intézetnél letették.

Az igazgatóság.

A pécsi egyesült külvárosi takarékpénztár 1883. évi

MÉRLEGE.

Vagyon.	Mérleg 1883. évi december 31-én.	Teher.	
Pénztár-számla	7437.93	Részvénytőke számla	50000.—
Váltó-számla	239824.63	Betételek számlája	168651.22
Előlegezési számla	3036.50	Takarékegyületi számla 1878.	831.—
Ingatlanok kölcsön számla	3600.—	Takarékegyületi számla 1879.	3752.09
Jelzálogos törl. kölcs. számla	517.65	Takarékegyületi számla 1880.	3998.60
Értékpapír számla	1685.80	Takarékegyületi számla 1881.	1036.26
Kétesek számla	685.—	Takarékegyületi számla 1882.	3009.72
Jogi költségek számla	442.66	Takarékegyületi számla 1883.	3007.47
Butorozati számla	644.—	Folyó számla hitelező	18000.—
Könyvek és nyomtatv.-számla	577.80	Tartalékalap számla	403.99
		Tartalékalap értékpapírban	221.40
		Tisztvi óvadék számla	1727.77
		Részvény osztalék számla (fel nem vett osztalék)	200.—
		Átmeneti kamat (hátra levő kamatok levonása után, előre beszédett kamatok	681.14
		Nyeremény	2931.51
	258452.17		258452.17

Tartozik. Nyeremény- és veszteség számla 1883. Követel.

Költség-számla.	Kamatok.		
Tisztvi és szolgáló fizetések	2689.84	Leszámitolási	17026.43
Általános költség-számla	1188.62	Előlegezési	378.70
Postadíj-számla	22.84	Ingatlanokra	16.—
Adó-számla	463.36	Törlesztési	31.38
10% betéti kamat után	824.31	Késedelmi	21.13
	1287.67		
		Illetékek.	
Kamatok.		Illetékekért	94.50
Tőkésített és kifizetett betéti	8256.20	Ingatlanokra	4.—
Tőkésített takarékek-egyl.	934.36	Részvény átrási díj	3.—
Általános kamatok és illeték	128.36		
		Leírások.	
Butoroknál 10%	71.58		
Könyvek és nyomt. 10%	64.16		
Nyeremény	2931.51		
	17575.14		17575.14

Pécs, 1883. december hó 31-én.
Kugler Sándor igazgató. Peitler Imre pénztárnok. Hnilitschka Henrik könyvelő.
A fenn kitett vagyon és nyerményteleket a títzesen átvizsgált, fő- és egyéb üzleti könyvekkel megegyezőknél találtak.
Pécs, 1884. február 28-án.

A felügyelő bizottság:
Mihálffy Lajos. J. Klein. Skoff Ferencz.

Pályázat.

Baranyamegye Szentlőrinc nagy-községben

jegyzőség

kerestetik. Évi fizetés 300 frt. — Ki a jegyzői szigorlatot letette, előnyvel bír.

Pályázní óhajtok sziveskedjenek erkölcsi bizonyítványukat mellékelve alulirt községi jegyzőhöz fordulni.

Szentlőrinc, 1884. március 4-én.

Siska Károly

88. (1-1) körjegyző.

Feltalálva!!!

Eladhatatlan tanulmány által valahára sikerült dr. Benden-nek egy oly

Haj-kenőcsöt

előállítani, melyről jogosan állíthatni, hogy: az a valódi célnak megfelel. Ezen kenőcs igen rövid idő alatt sürű s erős szakál- és haját növel és a hajak kihullását megakadályozza. A feltaláló kezességét biztos hatással.

Egy üvegecske ára 2 frt.

Valódi csak egyedül Dr. v. Benden, Prag. Salmgasse 7., az őszeg előre beküldése mellett kapható. (39) (0-7)

Mária-celli gyomor-cseppek

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen

és fölülmulhatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rozszagu lehellet, szék, savanyu felbűlés, köhika, gyomorhurut, gyomorégés, hulgoképződés, tulsgagos nyálkaképződés, sárgaság, uodor és hányás, főfájás (ha az a gyomor b 1 ered), gyomorgörgés, székzoruulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gilszta lép és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegecske ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Pécselt Balás Ödön, Kovács Mihály és Sipőcz István gyógyszerészek úraknál.

Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerházában és kerekedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

BRADI KÁROLY,

az „Orangyalhoz” címzett gyógyszerházában

Kremzierben, Morvaországban.

1. (0-10)

Egyedüli legjutányosabb és legjobb megrendelési mód!

Az itt felsorolt árucikkek és munkák a megnevezett első rendű cégekétől a legjutányosabban és a legbiztosabban egyedül és kizárólag a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”

szerkesztőségétől (Budapest, VII. Károlykört (Rombach-utca 6.) rendeltetnek meg.

A következő elönyök biztosítottak: 1. Csakis kitünő minőségű cikkek és munkák, csakis első rendű cégekétől küldetnek a megrendelőknek egyedül és az eredeti áron, eredeti árjegyzőkek szerint. — 2. A megrendelő egyetlen levelezési lappal összes szükségletét fedezheti s megtakarítja a külön-külön szállítási költséget. — 3. A csillaggal megjelölt cikkek és munkák szabott árából 10%-ot engedünk s 10 frton felül portmentesen szállítunk mindent. — 4. A megrendelők megrendeléseit és levelezéseit díjmentesen teljesítjük. — A szállításokat Vajda Béla első rendű spediteur eszközli.

Minden küldeményért hármas jótállás: a cegé, a spediteur és a „N. H.”-é.

I. Gyógykülönlegességek.

Tokaj-china-vasbor. A leghatalmasabb kettős szer a vérszegénység, gyengeség, bágyadság és soványtság ellen, mivel a tokaji bor és a vaskivonat külön-külön is a leghatásosabban alkalmazhatók. Szupa és Krieger gyógyszerész. 3 frt.

Fácányi gyógyszerháza a következő rögtön hatáú gyógyszerek: a) F. f. fogpapiros foglájás, szakgatás, fejfájás ellen. 70 kr. — b) F. f. Phenil-zsappan legkitünőbb bőrbetegség, májfoltok, szeplok ellen. 70 kr. — c) F. f. édes mustár esz, gyomorhajok, étvágytalanság ellen. 1 frt vagy 50 kr. — d) Sós-borszesz, egyedüli, melyet szakértő készít. 1 frt 20, 70 kr.

*Brázay-féle sóborszesz. 42 különféle betegségekben fölríhetetlen hatású, egy házbán sem hiányozhatik. Ára 80, 40 kr.

*Hungaria kőv. Szalády Antaltól. Gyomorhajban, bélhurutban stb. szenvedőkre rendkívül jó hatású. Egészségesekeknek megbecsülhetetlen. Egy kilo 1 frt 20 kr.

Forty-féle egytetemes sebtapasz. Minden seb azonnali gyógyítására. Árj. szerint. — **Weiss M.**-féle universalis sebkendő. Ára 30, 50 kr.

Hoff János-féle egészségi sörök 1 palaezk 60 kr., maláta-cukorkák 20 kr., malaktakivonat 70 kr. — **Strauss B.** mellőre, hűsítő labdacai és mellpasztillai. Árj. szerint. — **Kárpáti egészségi labdacok** köhögés, görvély, mellhajok ellen Friedrich főraktárától 21 kr.

Gyógykülönlegességek Török József főraktárától: szakállnövesztő 2 frt 60 kr. — Vas bravais 3 frt. — Különösen ajánljuk:

*SZEM-ESSENTIA dr. Leboistól, **francia szemgyógyvíz,** egészséges szemek erősítésére is megbecsülhetetlen hatású, úgy hogy minden szemre feltékony egyetlen családnál sem szabad hiányoznia; gyenge, beteges tájós szemekre nézve s egyáltalában minden szemhaj, bántalom vagy betegségben nélkülözhetetlen, minthogy e nemből a legkitünőbb gyógyítás s a legnagyobb orvosi tekintélyek által legjobban ajánlt medicina. Egy üveg ára 90 kr.

*Ürmis-essencia. Arany érmekek kítüntetett gyógyszer, bélhurut, étvágytalanság stb. esetén. Vörös borhoz adva a legkitünőbb ürmöst adja. Ára 60 kr.

Köszvénygásson Török József gyógyszerháza. Ára 1 frt 5 kr.

„Szultána-nővény-zsappan.” Nemecsek-féle, bőrbetegség, májfoltok, szeplok, hajkorpa és migrain ellen. Ára 35 kr.

Ezenfelül minden gyógykülönlegesség árjegyzék szerint.

II. Pipere-szerek.

Blaháné-arcpor Müller M. illatszertárától. Ugyanonnán mindenemű pipere- és illatszerek.

*Jaulusz-féle „Juno-crème” ásványmentes, ártatlan szerekből, szeplok, májfoltok ellen. 1 frt 50. — „Juno-pasta” az arcz hófehérré tételére 2 frt., „Juno-puder” 60 kr. A bécsi és budapesti gyegyetani intézetek a legjobban ajánlják; rendkívül kapható pipere-szerek.

Uj magyar hajfestő-szer a természetes szín visszaállítására. Tokody-féle, ára 2.50.

Szultána-pipere-zsappan. Minden boudoirban nélkülözhetetlen, esodálatos hatású, elismert. Ára 3 db 1 frt. Nemecsek-féle.

*Hajnövesztő-szer. Hausner R. családí titka. Ára 1 frt. Ezenfelül minden pipereszer árj. szerint.

III. Gazdasági és háztartási cikkek.

Az „Első m. fekete bőrkendő-gyár” gyártmányai. Fekete bőrkendő 1 frt 20, sárga 1 frt 50. Erreztisztító 10 kr. Kettős velencei bőrlak 60 kr. Nemecsek-féle. József főg. udv. szállítója. Katonai, csendőri stb. szállító.

Egyetemes hideg enyv, Singer-féle. Edények, üvegek, pipák, fadarabok és bőr öszerezésére. 30, 50 és 70 kr.

Mosászköny-féle fénymáz. — **Nemecsek-féle** erreztisztító 10 kr. — **Rovarpor,** Pólsch-féle 1 frt. — **Patkányirtó-szer** Reiszól 1 frt.

Ezenfelül minden háztartási és gazdasági cikk eredeti áron.

Divatárak, ruházat.

Férfi divatárak és fehérműmek Karikás Lajostól. — **Egészségi fehérműmek** és öltözetek dr. Jäger Gusztáv-féle, a budapesti főraktárból. — **Kalapot** Nyerges M. gyarából.

Női divatárak Monaszterly és Kuzmik udv. szállítóktól. — Női ruhák Friedrichől, a volt Alter és Kiss főszabásztól.

Csipők, Lörincz István gyarából urak, hölgyek és gyermekek számára. Ezenfelül minden árak ered. árjegyzék szerint.

Mindenfelé k.

Tarnóczy Gusztáv urnak földirtokosok által a legjobbnak elismert, minden gazdasági kiállításán a legnagyobb díjakkal kítüntetett, magyar, angol, francia, német és amerikai gazdasági gépei, (Budapest, Károly-kört 49., csarnok Váci-kört 78.) mint a legjutányosabbak, legmunkaképesebbek és a legszolidabbak, mindenkinek a legjobban ajánlatnak. Árjegyzéki felvilágosításokat a legnagyobb készséggel mindenkinek adunk.

*Schmitt Adolf és társa m. kir. szab. börgyára, szjibörnemek- és gépszjakban a monarchia legnagyobb gyára. (Hafelszerelés.) Számos kítüntetés.

*Humayer Károly mésző- és téglalegató gyaráról, mint Budapestben a legszolidabbról, legjutányosabbról és a legnagyobb szállítási s a legképesebbről a legkészségesben adunk építkezéseknek és községeknek felvilágosítását.

Füldéssy Lajostól magokról, **Beimettől** olesó luzernákról, **Tomesák M.-től** szép élő virágokokról küldhetünk alkalmi árjegyzéket.

*Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyári részv. társaság Budapestben szesz-, élesztő-, likőrből, rumból és ezetessentiából álló készítményeit ajánljuk.

Butorok, az I. butor-ipartársaságtól. — **Excellentszék** 16-féle cselra Schöberl K.-tól. — **Pénszkekrengyek,** Wiese Fr. udv. száll. — **Vasbutorok** Stütz Henrikstől. — **Edények** Hüttl Tivadar udvari szállítóktól.

Üvegűmek Stölze és fia gyarából. — **Kocsik** Bogdan J. gyarából. **Lószerszámok** Szigeti L.-tól. — **Tornaeszközök,** szerszámok, malomkövek, konyhaeszközök Geitner és Rauchtól.

Billard és tekeasztalok Gyöngyössy J.-tól. — **„Ariston”** önjátszó szalon-hangszer 25 frt a főraktárból. **„Orchestron”** önjátszó óriási zenekar ára 1000 frtől fölfelé; a főraktárból. — **Zongorák** Lédecey gyarából.

Lőfegyverek, pisztolyok stb. Kirner udv. szállítóknál. — **Vadászati** és uti cikkek Kertész Tódortól.

Varrógépek Neidlingertől. — **Mesterségekhez** szükséges szerszámok Geitner és Rauchtól.

A legkitünőbb eredeti francia pengőborok Jaques Louis Freres francia budapesti vezérképviselőjétől, Müller L.-tól. Grand vin de la couronne 3 frt 80 kr., Carte blanche 1-ère chois 3 frt 50 kr.

*Essenciák mindennemű likőr gyártására Watterich Arnold gyarából.

Sikerült és szép arcképek Szenáraj 3 frt, kétrétegr 6 frt, olajfestm. (életnagyság) 8 frtől fölfelé. A fénykép sértetlenül visszaküldetik. — Arcképes választási zászlók.

Veszniki munkák pecsétnyomók, bélyegzők, pecsétbélyegek, monogrammok a legolcsóbb szabott ár szerint.

Egy szóval minden munka és cikk, nyomtatott árjegyzék szerint készíttetik és szállítatik.

Első központi szétküldési helye Magyarország összes kiviteli terményeinek, áruinak és gyártmányainak. (Tokaji, mészai, balatonvidéki borok Vámosy Lajos utján, kőbányai sörök Dittrich és Gottschlig utján, huskonszervek a Weiss testvérektől, selmezi pipák Heller F.-tól, magyar vas, acél stb. Vadhus Pál K.-tól, lámpák, papír, zsappan, szegedi paprika, gácsi posztó, stb.) mind legdirektebb forrásból, szabott áron és az eredeti cég árj. szerint. — Elégendő egy levelező lapot írni a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ” szerk. (Budapest, VII. Károly-kört 7.)

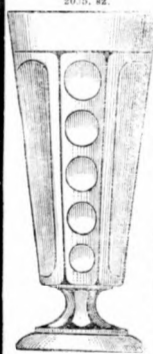
71. (4-50) **Pontos, becsületes és gyors szolgálat.**

Első esasz. kir. szabadalmazott osztrák magyar sajtolt s öntött üvegyártás.

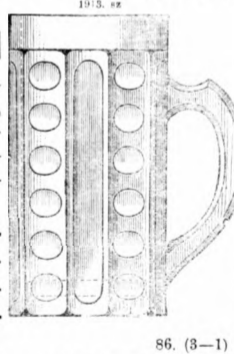
SCHREIBER J. és UNOKAÖCSSEI

Bécs: BUDAPEST: Prága:

IX., Lichtensteinstrasse 22 24. IV., váci-utca 18. (félelelet.) Heuwagplatz 27. (neu.)

öntött és sajtolt üvegből seres kancsókat erős fülekek, viz- és kávé poharakat, gyümölcs-tartályokat, compotiereket, esemege-tányérokat, cukor- és vajdobozokat, sótartókat stb. Sajtolt és öntött üvegünk fehér és tiszta, azonkívül fölötte olcsó, tehát nélkülözhetetlen szállodákban, kávéházakban és háztartásokban.

Raktár Pécselt, Pachter Ede urnál fötérén.

Ruston, Proctor és társa

Budapest, Nador-utca 39. és 41. szám,

ajánlják a legelső díjakkal kítüntetett

gőzmozdonyokat
fa- és szénfűtésre,
szabad. szalmaűtő
gőzmozdonyokat

gőzeséplőgépeiket
dobmentő
és
űszögítítő készüléket
szabályozható
magvasztó hengerrel.

Hoffher-féle egyszerű és tisztító cséplőkészletek járgányhajításra. Nemkülönb mindenemű gazdasági gépeket és eszközöket.

Képviselő Baranyamegye és az avval határos Szlavonia területére: **Haberényi Pál, Pécselt.**

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

Berlin. Hoff János csasz. kir. udvari maláta-készítmények gyárosa Bécsben. Szt.-Pétervár.

Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sör,
Az általános elgyengülés, mell- és gyomorhajok, sorvadás, vérszegénység s az altesti szervek rendetlen működési ellen. A legjobbnak bizonyult erősítő szer ádülőknek mindennemű betegségek után. Ára palaezkonkint 56 kr.

Hoff János-féle maláta-kivonat mellicukorkák,
Féltulmulhatlan a köhögés, rekedtség és elnyákódás ellen. A számtalan hamisítók végett kéé csomagolásra s a valódi maláta-kivonat cukorkák végjegyére (a feltaláló arcképe) kell főleg ügyelni. Kékesomagokban 60, 30, 15 és 10 kral.

A gyógyanyag és az egészséget előmozdító készületek belföldi egészségügyi kiállításának London 1881. érdem oklevele. **ALÁÍRÁSOK:** Ö felsége Viktoria angol királyné. — Királyi ő fensége az edinburgi hercegné. — Spenser, a kiállítás elnöke. — John Eric Erichsen, a bizottság elnöke. — Judge Mark H. titkár.

Hoff János-féle koncentrált maláta-kivonat.
Mell- és tüdőhajok, idült köhögés, hurut és gőgefő-ajok ellen. — Biztos siker, s igen kellemes szor. Palaezkonkint 1 frt 12 kral és 70 kral is.

Hoff János-féle maláta-csokoládé.
Teati- és ideggyengeségben szenvedő egyéneknek felet-több tápláló és erősítő. Ez igen kellemes ízű kiváltképen ott igen ajánlható, hol a kávé élvezete mint nagyon ígató meg van tiltva. 1/4 kilós csomag 1 frt 80 kr., 90 és 60 kr. 1/2 kilós csomag 2 frt 40 kr., 1 frt 60 kr. és 1 frt.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorhajok, elerőtlenedés, lesoványodás, emésztési gyengeség ellen a legjobbnak bizonyult erősítő szer bármely betegségből üdülők számára.

58-szor kítüntetve alapított 1847-ben

A valódi maláta-kivonat készítmények feltalálója s egyedüli készítője **Hoff János es. k. udv. szállító urnak, es. k. tanácsos,**

Európa csaknem valamennyi fejedelmének udvari szállítója, Bécs, I. gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8. Gyári helyiség: Graben, Bräunerstrasse 2.

Elismerő nyilatkozatok és megrendelések föbb és a legmagasbb egyéniségek részéről 1882-ben császári ő fensége Károly Lajos főhercegné, Frigyes főhercegné, királyi ő fensége a valosi hercegné, Ligne hercegné, az oldenburgi hercegné, a reussi hercegné, Ferenczy kisasszony, királynéknak ő felségének felolvasónője, Mária Valeria hercegné királyi ő fensége angol nevelőnője, a Metternich család, Cham-Gallas, Karácsonyi, Bathányi, Kommer, ő nagyméltósága Philippovics tábornagszernagy, gróf Wurmbandt, sat. sat. Ajánlva orvosi tekintélyek által, mint dr. Bamberg, Schrötter, Schnitzler, Granichstatten s számos mások által Bécsben.

Három legujabb gyógyjelentés és köszönetnyilvánítás Bécsből és a vidékről 1883. szeptemberben.

Sok százezeren, kikről már lemondtak, a Hoff János-féle maláta-készítmények által (maláta-kivonati egészségi sör) meg lönek mentve, egészségüket ismét visszanyerték s annak még ma is örvendhetnek. (A fölülttek saját szavai.)

Bécsi gyógyjelentés.

Bécs, 1888. szeptember 11.
Nem mulasztatom el énnek, a férjemet már négy hónap óta gyűrtő gyomorhurutnak esodaltos meggyógyításáért legértőbb köszönetemet fejteni ki. Férfjem sok mindentelre szert használt, de sajnos minden siker nélkül, míg végre egy szer az újsgában vételértül az ön oly csodálatos hatású Hoff János-féle maláta-készítménynek hirdesét olvastam. Megkísérlettem, s az ön Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörnek rövid használatá után jelentékeny javulás állott be s most a huszonegyedik palaezk elhasználatá után ferjem tökéletes egészséges.

Orvosi gyógyelismérés.
Tekintetes ur! Van szerencsém önnek azon kellemes tudósítást teleni, miszerint a Hoff János-féle maláta-készítmények eddig még valamennyi betegemnél, kik legúszóval bántalmak, étvágyhiány s emésztési bántalmakban már régebbi idők óta szenvednek, a legkérésesebbnek bizonyultak, miért is nyúló felkém önt, postal utánvét mellett, Guschall János urnak Brünhen” cím alatt, 28 palaezk maláta-kivonat egészségi sör és 8 zacskó maláta-cukorkákra a megküldésére. Grottau, 1883. szeptember 9.

Óvás! Csakis valódi Hoff János-féle maláta készítményeket kell kéri, s es. kir. keresk. törvényezéknl Ausztria-Magyarországban bejegyzett jeggyel (a fel-találó arcképevel). Né es nem valódi készítmények nélkülözök a Hoff János-féle maláta-gyártmányok gyógyfolyangját s a valódi készílti módját és or-vosok nyilatkozatát szerint ártalmas hatásnak is lehetnek. A legelő valódi nyköldő Hoff János-féle maláta-cukorkák kék papírral vannak. Vételénél határozottan csakis ilyeneket kell kéri. — A Hoff János-féle maláta-cukorkák kék papírral csomagja 60, 30, 15 és 10 kr.

Főraktár Pécselt: Spitzer Sándornál és Sipőcz István gyógyszerésznél, továbbá raktárak: Bátaszéken: Mayer Gusztáv-, Baján: Michits István-, Bonyhádon: Weber György-, Eszéken: Thurmer F. S. fia, Szegzárdon: Hahn Adolf, Tolmán: Eisenbart Gyula-, Mohácson: Schlesinger M., N. Kautzán: Fesselhofer Józsefnél.

Páris | London. | Budapest. | Grác. | Hamburg. | Frankfurt a Main a mellett. | New-York.